

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

MD85PRO01

Programación Adestramento Auditivo (O.A.A.)

6º curso de Grao Profesional

Modelo. Programación. MD85PRO01. 01/09/2017. 1

Departamento de Fundamentos de Composición.

Curso 2018-19

Índice

1.	Introdución.....	3
2.	Metodoloxía.....	4
3.	Atención á diversidade.....	5
4.	Temas transversais.....	8
	4.1 Educación en valores.....	9
	4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's).....	10
5.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	11
6.	Secuenciación do curso.....	12
	6.1 Curso: 6º Grao Profesional.....	12
7.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	23
8.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	24
9.	ANEXOS.....	26
	9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional.....	26
	9.2 Probas de acceso a outros cursos.....	26
	9.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao.....	26

1. Introducción

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música dispón no seu artigo 8 que as materias optativas terán como finalidade complementar o currículo, integrando os itinerarios educativos que o alumnado desexe cursar correspondéndolle á Consellería de Educación e Ordenación Universitaria a ordenación das materias optativas que serán de oferta obrigatoria para os centros. Co fin de regular a oferta e determinar a natureza das materias optativas, que son as que lle permiten ó alumnado participar activamente na configuración do seu currículo académico, así como ir acoutando o seu perfil profesional cara ao nivel de especialización definitiva que ten lugar no grao superior destas ensinanzas, a Consellería de Educación e O. U. publica a Orde do 23 de setembro de 2008 que no seu artigo 4 establece o seguinte catálogo xeral: improvisación, iniciación ao jazz, música tradicional galega e técnicas de composición aplicada á didáctica, concretando os obxectivos, contidos e criterios de avaliación de cada unha delas nun anexo no que se baseará esta programación.

XUSTIFICACIÓN: A asignatura xustifícase como optativa no 6º curso de grao profesional por:

- A presenza no grao superior da materia de carácter obrigatorio de “Educación Auditiva e Vogal”, tanto na especialidade de interpretación coma nas de pedagogía da linguaxe e da educación musical, composición e dirección.
- Resultar un reforzo para o alumnado que desexa acceder aos conservatorios superiores que inclúen nas probas de acceso contidos auditivos, tanto analíticos como prácticos (ditados).
- Servir como método de continuidade de aplicación dos coñecementos adquiridos nos cursos anteriores do grao profesional, especialmente os referidos á práctica auditiva.

VINCULACIÓN A ITINERARIO/S: todos.

2. Metodoloxía

DESEÑO DAS ACTIVIDADES:

DE AULA

- Explicación por parte do profesor do tema correspondente, ben a través de materiais escritos ou audiovisuais.
- Exemplos prácticos no encerado relacionados cos temas traballados.
- Traballo en clase de exercicios adecuados ós temas e corrección dos mesmos.
- Audición de obras ou fragmentos e posterior debate sobre os elementos compositivos que as configuran.
- Audición de músicas “pop” e debate sobre os patróns harmónicos, rítmicos e melódicos utilizados nas mesmas.

EXTERNAS

- Traballo na casa de exercicios auditivos propostos polo profesor e corrección dos mesmos na clase seguinte. Dita corrección será tanto colectiva coma individual.
- Audición dun fragmento ou obra proposta polo profesor para amosar a comprensión dos diferentes parámetros que a conforman.

COMPLEMENTARIAS

- Realización de traballos monográficos
- Audición de obras de diferentes épocas que inclúan os contidos do curso ademais de outros novos.
- Asistencia habitual a concertos.

- Visualización de obras en vídeo que de algún xeito poidan estar relacionadas cos contidos estudados.
- Asistencia a cursos monográficos relacionados cos contidos.

AGRUPAMENTOS

- Grupos de 15/1 unha vez por semana 1 hora cada sesión de clase.

ESPAZOS

- Aula de 25 metros cadrados

3. Atención á diversidade

Considerase alumnado con necesidade específica de apoio educativo, aquel que, por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, polas altas capacidades intelectuais, por terse incorporado tarde ó sistema educativo, ou por condicións persoais ou de historia escolar, require unha atención educativa diferente á ordinaria para que poda alcanzar o máximo desenrolo posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado.

ALUMNADO QUE PRESENTA NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS (ANEE)

Entendese por alumnado que presenta necesidades educativas especiais o que requira, por un período da súa escolarización ou ó longo de toda ela, determinados apoios e atencións educativas específicas derivadas da discapacidade ou trastornos graves de conduta. Considérase ANEE cando amosa as seguintes características:

- Alumnos con dificultades de comunicación e linguaxe.
- Alumnado con discapacidade intelectual.
- Alumnado con hiperactividade e/ou déficit de atención.
- Alumnado con autismo.
- Alumnado con síndrome de DOWN.
- Alumnos con minusvalías físicas: adaptarse o espazo na aula e facilitarase o acceso á mesma.

ALUMNADO CON DIFICULTADES ESPECÍFICAS DE APRENDIZAXE

Considérase que unha alumna ou un alumno presenta dificultades específicas de aprendizaxe cando o seu rendemento en relación á adquisición e uso dunha ou varias das capacidades de comprensión e expresión oral, lectura, escritura, razoamento e cálculo matemático é significativamente discrepante co seu potencial de aprendizaxe.

Conceptualmente, desde un punto de vista amplo, os trastornos da aprendizaxe (TA) defínense en base a un rendemento escolar por debaixo do esperado nas capacidades para a lectura, o cálculo e/ou a expresión escrita, tendo en conta a idade cronolóxica do alumnado, a súa escolarización e o seu nivel intelectual, que interfire negativamente no desenvolvemento do Proceso curricular e/ou nas actividades cotiás que requiren a adquisición das anteditas destrezas.

A resposta educativa axeitada aos TA vai consistir, pois, en detectar cales son as axudas que necesitan os estudantes para progresaren na súa aprendizaxe e empregar estas axudas en prol das necesidades inicialmente avaliadas.

ALUMNADO CON ALTAS CAPACIDADES INTELECTUAIS

Unha alumna ou un alumno presenta altas capacidades intelectuais cando manexa e relaciona, de maneira simultánea e eficaz, nun nivel sensiblemente superior á media, recursos cognitivos verbais, numéricos, lóxicos, memorísticos, espaciais e creativos.

Considérase alumnado con sobredotación intelectual cando amosa as seguintes características: unha capacidade intelectual moi superior á esperada para a súa idade, unha alta creatividade e un alto grao de motivación e perseveranza.

Así, das persoas talentosas afirmase que mostran habilidades excepcionais en áreas moi concretas, polo que se caracterizan pola súa competencia específica.

Das persoas precoces destacan as aprendizaxes temperás, xa que manifestan unha competencia específica prematura, das que dicimos que son un prodixio, sinalamos que conseguen produtos inimaxinables e destacados para a súa idade.

Na elaboración das adaptacións curriculares individuais de alumnado con sobredotación, o máis frecuente é o uso de dous tipos de estratexias:

As adaptacións curriculares de ampliación ou enriquecemento vertical: consisten en aumentar a cantidade de contidos por aprender nunha ou varias áreas.

A ampliación curricular de enriquecemento horizontal: o aumento cuantitativo de contidos queda nun segundo lugar, mentres que prevalece a súa profundidade e a realización de interconexións entre os contidos que se aprenden.

ALUMNADO DE INCORPORACIÓN TARDÍA (PROCEDENTE DO ESTRANXEIRO)

A chegada de poboación de orixe estranxeira á nosa Comunidade Autónoma, así como o retorno de emigrantes galegos e das súas familias, está a incidir notablemente na evolución da diversidade na nosa poboación escolar, de xeito que proporcionar unha resposta educativa a este alumnado convértese nunha liña prioritaria de actuación.

Adoptaranse cantas medidas se consideren necesarias para proporcionar a debida atención educativa ao alumnado procedente do estranxeiro que presente todas ou algunha das seguintes circunstancias: descoñecemento das dúas linguas oficiais de Galicia, desfase curricular significativo, graves dificultades de adaptación. Estas medidas poderán ser tanto

de tipo curricular como organizativo, irán dirixidas a todo o alumnado que conte cunha idade comprendida entre os tres anos e o límite da escolarización obrigatoria.

ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO POR CONDICIÓN PERSOAIS OU DE HISTORIA ESCOLAR

Un alumno ou alumna pode presentar necesidade específica de apoio educativo derivada de condicións persoais ou de historia escolar cando manifesta dificultades na evolución das súas aprendizaxes e na adquisición de obxectivos e competencias por motivos de saúde, por pertenza a determinados grupos sociais ou minorías étnicas, por situacións socioculturais desfavorables, por escolarización desaxustada ou pola combinación de varios dos motivos mencionados.

Entre este alumnado inclúese aquel que presenta un retraso escolar significativo nunha ou en varias áreas ou materias, cun desfase curricular xeral de dous ou máis cursos ou niveis, e este non poida explicarse por necesidades educativas especiais, nin por dificultades específicas de aprendizaxe, nin por incorporación tardía ao sistema educativo. Entre este alumnado podemos considerar:

- Alumnado en situación de absentismo, abandono escolar temperán e/ou desescolarización.
- Alumnado que precisa atención educativa hospitalaria e domiciliaria.
- Alumnado menor sometido a medidas de responsabilidade penal.
- Alumnado sometido a medidas de protección e tutela.
- Alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar.
- Alumnado pertencente a familias itinerantes.
- Atención educativa a xoves embarazadas.

4. Temas transversais

.....

4.1 Educación en valores

A música, no dobre aspecto de ciencia e arte, contribúe ó desenvolvemento no plano intelectual á vez que no plano emocional/afectivo coma xeito de expresión persoal e interrelación cos demais. Por todo elo posúe un gran potencial no desenrolo do equilibrio persoal e na formación de hábitos de escoita, tolerancia e respecto hacia os demais e hacia o entorno. Neste sentido, a lei educativa actual plantexa a educación en valores, dende todas as actividades do centro, partindo do prantexamento dos contidos ou eixos transversais que, sen adxudicarse a ningunha disciplina, é necesario que estean presentes no currículo para alcanzar a formación integral da persoa. Estas cualidades intrínsecas da práctica e do coñecemento da música concrétanse do seguinte modo nos eixos transversais do currículo:

- EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA E EDUCACIÓN PARA A PAZ: aceptación e recoñecemento dos demais a través do fomento das actividades grupais e mellora do coñecemento de outras culturas a través da súa música.
- A EDUCACIÓN PARA A SAÚDE: a práctica da música contribúe ó establecemento de hábitos de hixiene física e mental, xa que fomenta un desenvolvemento persoal equilibrado, a creación de novas vías de comunicación e a tendencia a perseguir a consecución dun ámbito que contribúa ao benestar. O primeiro aspecto cóidase de xeito específico nos contidos que fan referencia á educación da voz e corrección postural requirida tanto no canto coma no movemento e a danza. De xeito global, a música contribúe tamén ao equilibrio persoal na medida que se fomenta a comunicación e se canaliza o desenvolvemento da expresividade, afondando no propio coñecemento e aceptación.
- A IGUALDADE ENTRE AMBOS OS DOUS SEXOS: no mundo musical evidéncianse ás veces actitudes estereotipadas acerca dos roles masculino e feminino, orixinadas na marxinação histórica -e obsoleta- da muller nos campos que supoñen unha proxección social. Os materiais deste Proxecto non dan cabida a ningún tipo de discriminación relacionada co sexo, nin na elección ou atribución dun instrumento para

realizar unha interpretación, nin na distribución de tarefas de cara a crear unha coreografía, nin na composición e improvisación.

- **EDUCACIÓN DO CONSUMIDOR:** o mercado relacionado co consumo da música move un considerable volume económico, sendo o alumnado desta etapa un gran consumidor de produtos musicais. Polo tanto, é importante que adquira criterios de optatividade e de calidade que lle permita consumir de forma libre e razoada. Os materiais presentan un abano amplo de estilos musicais, asociados todos eles a unhas actividades que axudan ao alumnado a descubrilos e aprecialos.
- **EDUCACIÓN AMBIENTAL:** é necesario concienciar o alumnado fronte á presenza indiscriminada e abusiva -a miúdo inútil e ademais, agresiva- do son no ámbito, fomentando a formación dunha actitude consciente e crítica.

4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC 's)

A competencia do tratamento da información e competencia dixital consiste en dispoñer de habilidades para buscar, procesar e comunicar información e aprender a transformala en coñecemento. Para desenvolver esta competencia os alumnos utilizarán as TIC nos procesos de aprendizaxe. Todas as actividades musicais pódense traballar nesta contorna.

Ditas (TIC) constitúen un dos eixos centrais da moderna sociedade da información e do coñecemento, cuxo alcance se estende a todas as parcelas da actividade humana, entre elas, a que configuran as disciplinas artísticas. Neste sentido, o carácter especializado dos estudos musicais nas súas diferentes vertentes instrumentais ou vogal pode e debe complementarse coa adecuada formación dos instrumentistas ou cantantes no campo das TIC, como elemento indispensable da formación e do exercicio profesional do futuro músico. Neste contexto, a música incorporouse progresivamente ao acelerado proceso de innovacións científicas e tecnolóxicas que propiciaron a aparición de materias ou especialidades que teñen por obxecto tanto a adquisición dunha linguaxe comprensivo e unitario de todos os aspectos relacionados coas novas tecnoloxías, como a súa utilización e

aplicación musicais. Para achegar aos estudantes a un primeiro contacto coa informática musical, parece necesario introducir os elementos básicos e a toma de contacto directo con esta disciplina de tanta aplicación e importancia na formación complementaria actual e futura de todo músico. Desta forma, amplíase e complementa o proceso formativo no que tanto esta materia como o resto contribúen notablemente a consolidar as bases e a orientación cara a posibles estudos posteriores ou ben cara ao exercicio profesional. Para este tipo de estudos requírese un equipamento informático completo, que contemple os recursos de hardware e software adecuados, así como os elementos accesorios e periféricos adecuados.

A web do centro constitúe un punto de referencia centralizada onde se aloxa aquela información de utilidade para toda a comunidade escolar, ademais de desempeñar certo labor de promoción do centro e das actividades que se organizan (reforzándose neste caso coas redes sociais coma Facebook e Twitter, Whatsapp...).

De vital importancia e a utilización da plataforma informática de xestión dos conservatorios CENTROS NET. Preténdese ir potenciando o uso da área do profesorado, así como da área do alumnado, onde estará dispoñible a programación didáctica e diferentes materiais relacionados coa materia: exercicios, contidos teóricos, enlaces a diferentes webs de recursos específicos, youtube, etc.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Realización de traballos monográficos de cara a súa exposición nos que o departamento implicarase no proxecto de dinamización da Biblioteca do centro e colaborando coa revista do centro "Quiroguiana".

Audición de obras de diferentes épocas que inclúan os contidos do curso ademais de outros novos.

Dado o elevado número de concertos e actividades musicais programados no centro ao longo do curso, contéplase a posibilidade de asistir ás propostas de maior interese para o alumnado. Estas actividades de asistencia a concertos dentro do propio centro potencian moitos dos contidos intercurriculares que se presentan na programación, así como a vivencia

da música dun xeito directo. Ademais fomentárase a asistencia a algún concerto fora do centro como actividade extraescolar en colaboración coa vicedirección do conservatorio.

Visualización de obras en vídeo que de algún xeito poidan estar relacionadas cos contidos de estudio.

Asistencia e organización de cursos monográficos relacionados cos contidos.

6. Secuenciación do curso

.....

6.1 Curso: 6º Grao Profesional

6.1.1 Obxectivos

1. Desenvolver o oído interno como ferramenta básica para a análise musical.
2. Desenvolver a capacidade de concentración na escoita musical.
3. Desenvolver a memoria sonora.
4. Interiorizar patróns sonoros concretos.
5. Identificar auditivamente diferentes tipos de acordes así como procesos harmónicos da música tonal.
6. Aplicar coñecementos históricos e compositivos básicos que permitan identificar e contextualizar os elementos sonoros.
7. Desenvolver a capacidade de transcripción de diferentes elementos da linguaxe musical: ritmo, melodía, harmonía, forma, textura.
8. Recoñecer diferentes elementos tímbricos que interveñen na música orquestral.
9. Reproducir en exercicios escritos os elementos e procedementos escoitados.

6.1.2 Contidos

CONCEPTUAIS

1. MELODÍA

- Especies de intervalos.
- A frase musical e as súas divisións.
- Tema, motivo e deseño.
- As escalas: tipos

2. RITMO

- Técnicas mais habituais de acompañamento: baixo contínuo, ostinatos, pedais, baixos de Alberti e de Murky. Ritmos característicos de diversos estilos musicais.
- Homorritmia, polirritmia e polimetría.

3. HARMONÍA

- Intervalos harmónicos.
- Tipos de acordes tríadas: estados e funcións tonais dentro da frase.
- Tipos de acordes cuatrías: estados e funcións tonais dentro da frase.
- Os acordes de sexta aumentada e sexta napolitana e a súa función nas cadencias.
- Fórmulas harmónicas e cadenciais do barroco, clasicismo e romanticismo.
- O ritmo harmónico.
- A modulación e os seus procedementos.

4. CONTRAPUNTO

- O contrapunto imitativo
- O contrapunto trocado ou invertible.

5. FORMA

- Tipos formais mais representativos

- A textura musical e a súa influencia no deseño das formas.
6. **TIMBRE**
- Características do son dos diferentes instrumentos da orquestra.

PROCEDIMENTAIS

1. Ditados de intervalos melódicos e harmónicos.
2. Ditados rítmicos e polirrítmicos.
3. Ditados a 2, 3 e 4 voces con especial atención, no caso das catro voces, ás partes extremas, tomando como referencia os corais de J.S. Bach.
4. Transcrición rítmica de melodías.
5. Recoñecemento auditivo dos tipos de acordes tríadas e cuatríadas, nos seus diferentes estados, a través do ditado ao piano e da escoita de diferentes fragmentos musicais.
6. Identificación de cadencias escoitadas ao piano e en fragmentos musicais.
7. Identificación por escrito de patróns harmónicos indicando os graos.
8. Identificación de sucesións de acordes indicando tipo, estado e cifrado logo da escoita de pequenos fragmentos interpretados por diferentes conxuntos instrumentais.
9. Identificación auditiva de diferentes tipos de escalas.
10. Recoñecemento auditivo de centros tonais, modos, flexións e modulacións.
11. Recoñecemento auditivo das diferentes técnicas de contrapunto imitativo.
12. Escoita de diferentes pezas musicais identificando a súa forma.
13. Escoita de diferentes texturas para a súa identificación.
14. Identificación a través da escoita de fragmentos orquestrais dos diferentes instrumentos que interveñen nos temas e deseños melódicos principais.
15. Recoñecemento auditivo de técnicas instrumentais que conforman diferentes acompañamentos.

ACTITUDINAIS

1. Amosar o interese pola materia coa asistencia regular ás clases.
2. Amosar o interese pola materia co traballo diario de aula: exercicios, audicións, análises, debates, etc.
3. Realizar os traballos individuais, indicados polo profesor, fora da aula e presentárllelos para a súa corrección.
4. Amosar o interese pola materia propoñendo a análise auditiva de obras ou fragmentos.
5. Amosar o interese polos concertos organizados no conservatorio e fora do mesmo.

6.1.3 Avaliación

A avaliación será contínua, valorando o traballo realizado ao longo do curso, a regularidade do mesmo, a súa calidade e, en aqueles apartados que esixan participación, as aportacións individuais, e o interese amosado. Na medida en que o número de alumnos o permita, levarase a cabo un seguimento pormenorizado do progreso de cada alumno de xeito individualizado. Tendo en conta que a prioridade da materia é a adquisición das técnicas e destrezas auditivas básicas necesarias para a comprensión dunha serie de elementos morfolóxicos e procedementos sintácticos que forman parte dunha obra musical, a atención principal na avaliación será o seguimento individual do traballo de cada alumno. O outro aspecto fundamental será a evolución da capacidade de reflectir por escrito dun xeito coherente o escoitado..

Criterios de avaliación

1. Clasificar correctamente, a través da audición, intervalos melódicos e harmónicos
2. Transcribir correctamente ditados rítmicos e melódicos a 1 e 2 voces.
3. Transcribir correctamente ditados polifónicos a 3 e 4 voces.

4. Identificar correctamente, a través da audición, os graos utilizados en patróns harmónicos tonais.
5. Identificar auditivamente ,con corrección, diferentes tipos de acordes triadas e cuatriadas nos seus distintos estados.
6. Identificar correctamente, a través da audición, procedementos modulatorios.
7. Identificar correctamente, a través da audición, procedementos cadenciais.
8. Identificar a través da audición os diferentes parámetros que configuran as diferentes formas musicais estudadas.
9. Recoñecer o timbre de diferentes instrumentos que interveñen nunha obra ou fragmento orquestrais.

Mínimos esixibles

1. Clasificar correctamente, a través da audición, intervalos melódicos e harmónicos.
2. Transcribir correctamente ditados rítmicos e melódicos a 1 e 2 voces.
3. Identificar correctamente, a través da audición, os graos utilizados en patróns harmónicos tonais.
4. Identificar auditivamente, con corrección, diferentes tipos de acordes triadas e os de 7ª de II, V e de VII nos seus distintos estados.
5. Identificar correctamente, a través da audición, a modulación, a lo menos ás tonalidades da subdominante, da dominante e a do relativo.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Os instrumentos de avaliación deben ser obxectivos, fiables e ponderables, capaces de discriminar niveis de rendemento a través de escalas cuantitativas (numéricas) e cualitativas (cualificacións). A avaliación estará centrada fundamentalmente nos contidos de tipo práctico mais que no teórico, priorizándose as capacidades de resposta a través da escrita de recoñecemento de diferentes parámetros musicais relacionados coa audición, a capacidade de resposta verbal inmediata a cuestións presentadas en diferentes audicións e

a entrega de traballos realizados polo alumnado ó longo do curso sobre diferentes aspectos analíticos relacionados coa materia. Polo tanto, empregaranse como ferramentas de avaliación as seguintes: exámenes trimestrais teórico prácticos, observación sistemática, diaria e individual de cada alumno; material de clase do alumno; anotacións periódicas do profesor e realización de traballos en grupo nas que os alumnos deberán amosar os coñecementos adquiridos.

ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN I

1. Ditado de patróns harmónicos de catro acordes sucesivos, tocados ao piano, identificando os graos utilizados partindo da tónica.
2. Ditado melódico – rítmico dunha melodía de 8 compases máximo escoitada nunha obra orquestral (concerto ou sinfonía)
3. Identificación, a través da audición, das 4 voces dun fragmento dun coral de BACH (como mínimo transcribíranse as voces de soprano e baixo substituíndose as partes intermedias polo cifrado dos acordes)

O tempo de realización destes exercicios será de 1 hora

4. Responder por escrito a un cuestionario sobre diferentes parámetros dunha obra ou fragmento proposto polo profesor ou tribunal, dos que se entregará un audio e auriculares. As preguntas versarán sobre forma, texturas, liña melódica, harmonía, contrapunto, modulacións, desenvolvemento motivico, tímbrica instrumental, etc. (Especificárase a puntuación de cada apartado do cuestionario)

O tempo de realización deste exercicio será de 1 hora

Estas probas contarán cunha **ponderación do 70%** da cualificación obtida.

ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN II (criterio de mínimos)

1. Ditado de patróns harmónicos de catro acordes sucesivos, tocados ao piano, identificando os graos utilizados partindo da tónica.
2. Ditado melódico – rítmico dunha melodía de 8 compases máximo escoitada nunha obra orquestral (concerto ou sinfonía)

O tempo de realización destes exercicios será de 45 minutos

3. Responder por escrito a un cuestionario sobre diferentes parámetros dunha obra ou fragmento proposto polo profesor ou tribunal, dos que se entregará un audio e auriculares. As preguntas versarán sobre forma, texturas, liña melódica, harmonía, contrapunto, modulacións, desenvolvemento motivico, tímbrica instrumental, etc. (Especificarase a puntuación de cada apartado do cuestionario)

O tempo de realización deste exercicio será de 1 hora

Estas probas contarán cunha **ponderación do 70%** da cualificación obtida.

ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN III (perda de avaliación continua)

O alumno/a terá que superar os 4 exercicios expostos no apartado de “probas obxectivas I” cos tempos estipulados e que contarán cunha **ponderación do 100%** da cualificación obtida.

Criterios de cualificación

PROCEDIMENTAIS (Ponderación: 70%)			ACTITUDINAIS (Ponderación: 30%)	
			TRABALLO DENTRO E FÓRA DA AULA	ASISTENCIA E INTERESE POLA ASIGNATURA
CRITERIOS DE AVALIACIÓN 1 – 2 – 3 40%	CRITERIOS DE AVALIACIÓN 4 – 5 – 6 - 7 30%	CRITERIOS DE AVALIACIÓN 8 – 9 30%	CRITERIOS DE AVALIACIÓN Todos 20%	CRITERIOS DE AVALIACIÓN Todos 10%

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

.....

6.1.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Os trimestres con suspenso poderán recuperarse na proba final, engadindo ao exercicio ordinario aquel ou aqueles contidos non superados nos trimestres anteriores. Ademais achegaranse os traballos pendentes se os houbera.

Os alumnos poderán acudir ás titorías coma reforzo.

No caso de perda de avaliación continua, ademais da proba obxectiva final o alumno entregará os traballos pertinentes que contarán un 20% da nota final sempre que a proba obxectiva estea aprobada.

Actividades de recuperación do alumnado.

1. Ditados de intervalos melódicos e harmónicos e rítmicos. Recoñecemento auditivo de escalas.
2. Ditados a 2, 3 e 4 voces con especial atención, no caso das catro voces, ás partes extremas, tomando como referencia os corais de J.S. Bach.
3. Recoñecemento auditivo de patróns harmónicos, acordes, cadencias e modulacións a través da escoita de diferentes fragmentos musicais propostos polo profesor/a.
4. Recoñecemento auditivo das diferentes técnicas de contrapunto imitativo.
5. Escoita de diferentes pezas musicais identificando diferentes parámetros formais e tímbricos.

Probas extraordinarias de setembro

1. Ditado de patróns harmónicos de catro acordes sucesivos, tocados ao piano, identificando os graos utilizados partindo da tónica.
2. Ditado melódico – rítmico dunha melodía de 8 compases máximo escoitada nunha obra orquestral (concerto ou sinfonía)
3. Identificación, a través da audición, das 4 voces dun fragmento dun coral de BACH (como mínimo transcribíranse as voces de soprano e baixo substituíndose as partes intermedias polo cifrado dos acordes)

O tempo de realización destes exercicios será de 1 hora

4. Responder por escrito a un cuestionario sobre diferentes parámetros dunha obra ou fragmento proposto polo profesor ou tribunal, dos que se entregará un audio e auriculares. As preguntas versarán sobre forma, texturas, liña melódica, harmonía,

contrapunto, modulacións, desenvolvemento motivico, tímbrica instrumental, etc.
(Especificarase a puntuación de cada apartado do cuestionario)

O tempo de realización deste exercicio será de 1 hora

Estas probas contarán **100% da cualificación obtida.**

6.1.5 Recursos didácticos

IMPRESOS

- Bloc de papel pautado normal e a 2 pentagramas (escritura pianística)
- Partituras de obras clásicas vogais, instrumentais e vogais – instrumentais

AUDIOVISUAIS

- Equipo de Audio con reproductor de CD e Mp3, TV e DVD.
- Reproductores de mp3, mp4.
- Auriculares.
- Un piano.
- Encerado pautado (a 4 pentagramas mínimo)

INFORMÁTICOS

- Ordenador portátil e software musical. Impresora e Scanner.
- Un teclado “maestro” e un módulo de sons.
- Canón de vídeo.
- Pizarra dixital.

BIBLIOGRAFÍA ESPECIALIZADA

- ARTAZA FANO, J.: evolución armónica y procedimientos compositivos. Master Ediciones D`AGVILO, Sydney: El discurso musical: estudio sobre estilística de la composición. Intervalic. Madrid, 2001.
- FORNER, J. E WILBRANDT, J.: Contrapunto Creativo. Ed. Labor. Barcelona 1993.
- FUBINI, Enrico: la estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX. Ed. Alianza. Madrid 1988.
- GARCÍA GAGO, J.: Tratado de Contrapunto Tonal y Atonal. Clivis Publicacións. Idea Música. Barcelona 2003
- HINDEMITH, P. : Adiestramiento elemental para músicos. Ed. Ricordi.
- J. GROUT, Donald e V. PALISCA, Claude: historia de la música occidental vol. I e II. Alianza Música. Madrid, 1988
- KÁROLY, Ottó: introducción a la música del siglo XX. Ed. Alianza. Madrid 2000.
- KÜHN, CLEMENS: la formación musical del oído. Idea Música. Barcelona 2003.
- LASALA, A. : la educación musical del oído. Ed. Ricordi.
- MACKAMUL R. : la educación del oído I y II. Ed. Barenreiter.
- MÁS DEVESA, M.: Fundamentos de composición. Rivera Editores. Valencia, 2007.
- MOORE, Douglas: Guía de los estilos musicales. Ed. Taurus. Madrid, 1981.
- PISTON, WALTER Tratado de Harmonía. Ed. Span Press Universitaria, 1998.
- PISTON, WALTER: Orquestación. Real Musical. Madrid, 1984.
- PLÁ, LLACER: Guía analítica de formas musicales para estudiantes. Real Musical. Madrid 2001
- PLANTINGA, León: La música romántica. Ed. Akal. Madrid, 1992.
- REGER, Max: contribuciones al estudio de la modulación. Real Musical. Madrid, 1978.
- ROSEN, Charles: El estilo Clásico: Haydn, Mozart, Beethoven. Alianza Ed. Madrid, 1986.
- SALZER. F e SCHACHER, C.: el contrapunto en la composición: estudio de la conducción de las voces. Idea Books S.A. Barcelona, 2000

SCHÖMBERG, ARNOLD: Fundamentos de la composición musical. Real Musical. Madrid 2001.

STEVENS, Denis: la música instrumental del barroco (historia general de la música, vol. II) Ed. Istmo, Madrid, 1966.

WILLEMS, E. : el oído musical. Ed. Paidós.

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Procederase á valoración da programación didáctica despois de cada avaliación, tendo en conta as cualificacións e o análise detallado de tódolos obxectivos e contidos incluídos.

Levarase a cabo un seguimento mensual sobre o cumprimento da programación.

O final de cada curso revisarase a consecución dos obxectivos baseándose no traballo por parte do alumnado dos diferentes cursos.

Os procedementos de avaliación a utilizar serán os seguintes:

1. **Avaliación diagnóstica inicial.** Nas primeiras clases farase un control do nivel que trae o alumnado do curso anterior. Ademais informarase ao alumnado sobre cuestións relativas ao desenvolvemento da programación (obxectivos, contidos, actividades e criterios de avaliación e cualificación, perda da avaliación contínua, etc.). Tamén se lles remitirá á consulta da páxina web do conservatorio na que no apartado de alumnado poden consultar as programacións actualizadas.
2. **Avaliación continua ou de progreso.** Ó longo do curso farase uso das actividades e criterios de avaliación para comprobar a evolución do alumnado.

3. **Avaliacións trimestral e final.** Ó final de cada trimestre e do curso realizarase algunhas das actividades de avaliación previstas na programación, para comprobar o nivel acadado polo alumnado.

Actividades de autoavaliación do alumnado.

Pódense facer diversos exercicios para que o alumnado coñeza o seu propio nivel, coma que se intercambien exercicios realizados por eles comentando as diferenzas e os resultados finais dos correctamente realizados.

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Os integrantes do departamento de Fundamentos de Composición estarán atentos ao grao de cumprimento das respectivas programacións didácticas, así como da evolución de cada un dos alumnos e alumnas que cursan as materias impartidas. Nas reunións departamentais teranse en conta os indicadores de calidade de ensinanza, que marcarán as seguintes actuacións:

- Grao de cumprimento da programación didáctica
- Nivel de participación e asistencia ás clases
- Relación de resultados cuantitativos obtidos a curto prazo
- Número de actividades postas en marcha
- Valoración positiva por parte do profesor
- Grao de eficacia das actividades deseñadas.

En vistas dos resultados obtidos, cada certo tempo pódense prever actuacións escolares e extraescolares específicas que fomenten a consecución de obxectivos marcados polas programacións. A este efecto pódense ofertar clases de apoio educativo, así como clases de apoio ao estudo que reforcen certos aspectos que demande o alumnado. Despois de cada avaliación trimestral realizaranse estudos de porcentaxes de resultado, sometendo a debate a posibles liñas de actuación, así como a posibilidade de ofrecer métodos de

recuperación alternativos. Ao remate do curso realizarase unha memoria final na que se faga unha reflexión profunda sobre o grao de cumprimento da programación, así como as actuacións que foron ou que serán precisas para o futuro para o correcto funcionamento do departamento. Axuntaranse igualmente as porcentaxes de resultados por materias e a relación de actividades paralelas desenvolvidas.

En canto a autoavaliación do departamento:

1. Reparto de enquisas entre o alumnado con cuestións coma o seu nivel de satisfacción coa materia e o seu nivel de comprensión da mesma.
2. Estatísticas comparativas dos resultados entre diferentes grupos, incluíndo distintos anos e profesores.

En base ós resultados destas actividades, implementaránse as medidas correctoras oportunas.

9. ANEXOS

.....

9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

.....

Contidos

.....

Criterios de avaliación e cualificación

.....

9.2 Probas de acceso a outros cursos

.....

Contidos

....

Criterios de avaliación e cualificación

....

9.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

.....

